

Sygn. akt IV KK 370/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Cesarz

SSA del. do SN Marzanna Piekarska-Drażek

Protokolant Anna Kowal

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jerzego Engelkinga,

w sprawie **A. P.**

oskarżonego z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 29 marca 2017 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w K.

z dnia 8 kwietnia 2016 r., sygn. akt II K [...],

**uchyła zaskarżony wyrok i sprawę oskarżonego A. P.
przekazuje Sądowi Rejonowemu w K. do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

A. P. oskarżony został o to, że:

1. w dniu 20 lipca 2014 r. w K. w zamiarze, aby M. L. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako osoba uprawniona do wystawiania

faktur w imieniu T. sp. z o.o. poświadczyla nieprawdę, co do okoliczności mającej znaczenie prawne, poprzez wystawienie nierzetelnej faktury VAT nr [...] /1 dotyczącej transakcji nr [...] /6 zakupu w dniu 19 lipca 2014 r. 36,45 l benzyny super 98, o wartości brutto 203,03 zł i nr 16136 zakupu w dniu 20 lipca 2014 r. 20,01 l benzyny bezołowiowej 95, o wartości brutto 107,45 zł, na łączną kwotę brutto 310,48 zł, gdzie jako nabywcę wskazano F. [...], nie będącego rzeczywistą stroną transakcji kupna sprzedaży paliwa, swoim zachowaniem ułatwił jej popełnienie czynu zabronionego, dostarczając paragon zakupu paliwa dot. wyżej opisanej transakcji, nieodebrany przez kupującego, tj. o przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k.,

2. w dniu 22 lipca 2014 r. w K. w zamiarze, aby M. L. i T. P. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako osoby uprawnione do wystawiania faktur w imieniu T. [...] sp. z o.o. poświadczyli nieprawdę, co do okoliczności mającej znaczenie prawne, poprzez wystawienie nierzetelnej faktury VAT nr [...] /0 dotyczącej transakcji nr [...] /7 zakupu w dniu 22 lipca 2014 r. 28,09 l benzyny bezołowiowej 95, o wartości brutto 148,60 zł, gdzie jako nabywcę wskazano F. [...], nie będącego rzeczywistą stroną transakcji kupna sprzedaży paliwa, swoim zachowaniem ułatwił im popełnienie czynu zabronionego, dostarczając paragon zakupu paliwa dotyczący wyżej opisanej transakcji, nieodebrany przez kupującego, tj. o przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k.,
3. w dniu 22 lipca 2014 r. w K. w zamiarze, aby M. L. i T. P. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako osoby uprawnione do wystawiania faktur w imieniu T. [...] sp. z o.o. poświadczyli nieprawdę, co do okoliczności mającej znaczenie prawne, poprzez wystawienie nierzetelnej faktury VAT nr [...] /0 dotyczącej transakcji nr [...] /6 zakupu w dniu 22 lipca 2014 r. 53,91 l oleju napędowego, o wartości brutto 267,98 zł, gdzie jako nabywcę wskazano P. [...], nie będącego rzeczywistą stroną transakcji kupna sprzedaży paliwa, swoim zachowaniem ułatwił im popełnienie czynu zabronionego, dostarczając paragon zakupu paliwa dot. wyżej opisanej transakcji, nieodebrany przez kupującego, tj. o przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k.,

4. w dniu 23 lipca 2014 r. w K. w zamiarze, aby M. L. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako osoba uprawniona do wystawiania faktur w imieniu T. [...] sp. z o.o. poświadczyła nieprawdę, co do okoliczności mającej znaczenie prawne, poprzez wystawienie nierzetelnej faktury VAT nr [...] /9 dotyczącej transakcji nr [...] /5 zakupu w dniu 23 lipca 2014 r. 28,10 l benzyny bezołowiowej 95, o wartości brutto 148,65 zł, gdzie jako nabywcę wskazano F. [...], *nie* będącego rzeczywistą stroną transakcji kupna sprzedaży paliwa, swoim zachowaniem ułatwił jej popełnienie czynu zabronionego, dostarczając paragon zakupu paliwa dot. wyżej opisanej transakcji, nieodebrany przez kupującego, tj. o przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k.,
5. w dniu 4 sierpnia 2014 r. w K. w zamiarze, aby M. L. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako osoba uprawniona do wystawiania faktur w imieniu T. [...] sp. z o.o. poświadczyła nieprawdę, co do okoliczności mającej znaczenie prawne, poprzez wystawienie nierzetelnej faktury VAT nr [...] /7 dotyczącej transakcji nr [...] /9 zakupu w dniu 4 sierpnia 2014 r. 50,13 l benzyny super 98, o wartości brutto 272,71 zł, gdzie jako nabywcę wskazano F. [...], *nie* będącego rzeczywistą stroną transakcji kupna sprzedaży paliwa, swoim zachowaniem ułatwił jej popełnienie czynu zabronionego, dostarczając paragon zakupu paliwa dot. wyżej opisanej transakcji, nieodebrany przez kupującego, tj. o przestępstwo z art 18 § 3 k.k. w zw. z art 271 § 3 k.k.

W toku postępowania na rozprawie w dniu 8 kwietnia 2016 r., obrońca oskarżonego A. P. oświadczył, że oskarżony chce wnieść o ograniczenie przewodu sądowego. W dalszej części rozprawy A. P. przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów. Z kolei jego obrońca wniósł o zaniechanie prowadzenia dalszego postępowania w sprawie i ujawnienie pozostałych dowodów. Sąd uwzględniając ten wniosek postanowił na zasadzie art 392 § 1 k.p.k. odczytać zeznania świadków oraz wyjaśnienia M. L.. Jednocześnie na podstawie art. 394 § 1 i 2 k.p.k., na zgodny wniosek stron, Sąd uznał za ujawnione bez odczytania dowody zawnioskowane do odczytania w akcie oskarżenia.

Po zamknięciu przewodu sądowego, prokurator wniósł o warunkowe umorzenie postępowania karnego wobec oskarżonego A. P. na okres dwóch lat próby i orzeczenia świadczenia pieniężnego w kwocie 200 złotych.

Oskarżony A. P. i jego obrońca przyłączyli się do tego wniosku prokuratora (T. II; k. 334-335).

Sąd Rejonowy w K., wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2016 r., sygn. akt II K [...], orzekł:

- I. na mocy art. 66 § 1 k.k. i art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne wobec oskarżonego A. P. co do czynów zarzucanych mu w akcie oskarżenia, stanowiących występki z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k., warunkowo umorzyć na okres próby wynoszący dwa lata;
- II. na mocy art. 67 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 200 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;
- III. na zasadzie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Wobec niezaskarżenia przez strony, w/w wyrok Sądu Rejonowego w K. uprawomocnił się w dniu 16 kwietnia 2016 r.

Od tego wyroku kasację złożył Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. Zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść A. P. i **zarzucając** rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 66 § 2 k.k., polegające na warunkowym umorzeniu postępowania karnego wobec A. P. na okres próby wynoszący dwa lata, w sytuacji, gdy został on oskarżony o popełnienie pięciu występków z art. 18 § 3 w zw. z art. 271 § 3 k.k. zagrożonych karą pozbawienia wolności do lat 8, a więc zagrożonych karą przekraczającą 5 lat pozbawienia wolności, co uniemożliwiało zastosowanie wobec oskarżonego powyższej instytucji prawa karnego, **wniósł** o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w K. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna.

Poza sporem jest, iż wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 8 kwietnia 2016 r., sygn. akt II [...], został wydany z rażącym naruszeniem przepisu prawa materialnego wskazanego w zarzucie kasacji.

Zgodnie bowiem z treścią art. 66 § 1 k.k. sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy niekaranego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa.

Natomiast w myśl art. 66 § 2 k.k., **instytucji warunkowego umorzenia postępowania nie stosuje się do sprawcy przestępstwa zagrożonego karą przekraczającą 5 lat pozbawienia wolności.**

Poza sporem jest, że w przedmiotowej sprawie A. P. został oskarżony o popełnienie pięciu przestępstw z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k., które zagrożone są karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Takie bowiem zagrożenie zawiera sankcja przepisu art. 271 § 3 k.k., zaś z art. 19 § 1 k.k. jasno wynika, że sąd wymierza karę za podżeganie lub pomocnictwo w granicach zagrożenia przewidzianego za sprawstwo.

Wskazana w akcie oskarżenia kwalifikacja prawna czynów zarzucanych A. P., przyjęta następnie w zaskarżonym wyroku, wykluczała zatem możliwość zastosowania wobec niego instytucji warunkowego umorzenia postępowania. Nie ulega przy tym wątpliwości, że wydanie wobec oskarżonego A. P. wyroku warunkowo umarzającego postępowanie, wbrew zakazowi z art. 66 § 2 k.k., stanowi rażące naruszenie prawa mające istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia, gdyż doprowadziło do zastosowania wobec A. P. właśnie instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego, pomimo braku ku temu ustawowych podstaw.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy na podstawie art. 537 § 2 k.p.k., orzekł jak w wyroku.

